

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Senter for statlig økonomistyring
Postboks 7154 St. Olavs plass

0130 OSLO

Deres ref

Vår ref
08/5024 JNH/GFE

Dato
18.12.2008

Statsbudsjettet 2009 - Senter for statlig økonomistyring - tildelingsbrev

1. INNLEDNING

Finansdepartementet viser til St.prp. nr. 1 (2008-2009) og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Senter for statlig økonomistyring i 2009. I det følgende omtales Senter for statlig økonomistyring dels bare som senteret og dels med forkortelsen SSØ.

Budsjettproposisjonen og tildelingsbrevet er de sentrale dokumentene i den årlige styringsdialogen mellom departementet og virksomheten. I tillegg vil Finansdepartementet formidle styringssignaler i forbindelse med årsrapport- og halvårsrapportmøter, samt i de regelmessige faglige kontaktmøtene.

2. FORMÅL, UTFORDRINGER OG RISIKOVURDERINGER

2.1 Formål

SSØ er opprettet med det formål å styrke den statlige økonomistyringen og forbedre ressursutnyttelsen på området. SSØ skal bidra til effektiv ressursbruk i staten ved å tilrettelegge for god økonomistyring og levere økonomitjenester til statlige virksomheter.

På økonomitjenesteområdet må SSØ finne en balanse mellom kravet om å hente ut stordriftsfordeler basert på standardisering, og hensynet til at den enkelte kunde står fritt til å benytte lønns- og regnskapstjenestene som tilbys. SSØ må derfor avveie

hensynet til kundenes individuelle behov mot hensynet til effektiv ressursbruk i staten. I utgangspunktet bør hensynet til statens samlede behov for effektiv ressursbruk veie tyngst.

SSØ skal på vegne av Finansdepartementet formidle og fortolke regelverk, standarder og god praksis på økonomistyringsområdet. Prinsipielle spørsmål skal forelegges Finansdepartementet til avgjørelse. Senteret skal også tilby kompetanse, veiledning, rådgivning, analyse og evaluering til statlige virksomheter, samt utvikle metoder på økonomistyringsområdet.

SSØ har ansvaret for statens sentrale, obligatoriske konsernsystemer. Dette gjelder bl.a. sammenstilling, rapportering og avleggelse av statsregnskapet, samt inngåelse og forvaltning av rammeavtaler med bankene og forvaltning av konsernkontoordningen i staten.

Senteret skal være serviceorientert, med vekt på rask saksbehandling og god informasjon og veiledning til alle bruker- og kundegrupper. Finansdepartementet legger vekt på at SSØ holder en høy etisk standard i sin virksomhet.

2.2 utfordringer

Innenfor hvert av de nevnte områdene skal senteret holde et høyt faglig nivå og kombinere dette med effektive løsninger og god bruker- og kundeservice.

Forvaltningsoppgaver og tjenesteleveranser innenfor lønn, personal, regnskap, budsjett og elektronisk fakturabehandling (EFB) skal gi god kvalitet og god tilfredshet blant brukere og kunder.

Når det gjelder kundevirksomheten skal SSØ i 2009 fortsatt prioritere tjenestene til eksisterende kundemasse foran opptak av nye kunder.

En viktig utfordring for SSØ i 2009 blir ytterligere å styrke det faglige fellesskapet i staten innenfor god virksomhets- og økonomistyring. Dette innebærer å videreutvikle eksisterende tjenester og tiltak som gir økt bruk av SSØs metoder, kompetansetiltak og veiledning til statlige virksomheter. Som statens kompetansesenter for bruk av samfunnsøkonomiske analyser og evalueringer skal senteret fremme bruken av analyser og evalueringer i styringsmessige sammenhenger.

Departementet legger vekt på at det stadig arbeides med å sikre effektiv drift for å bidra til tjenesteutvikling innenfor kundevirksomheten og styrking av forvaltningsoppgavene.

Eventuelle nye tjenesteområder skal avklares med departementet på forhånd, jf. Hovedinstruks til direktøren for SSØ om økonomistyringen i senteret, datert 30.11.2004.

2.3 Rammebetingelser

SSØs virksomhet skal i all hovedsak være bevilgningsfinansiert, men med en viss adgang til å belaste kundene for kostnader i tilknytning til leveransene av lønns- og regnskapstjenester. Dette gjelder i første rekke viderefakturering av tredjepartskostnader og dekning av utgifter i tilknytning til enkelte kurs- og konferansetilbud i tråd med etablert praksis.

Varige driftsutgifter knyttet til leveranser på lønns- og regnskapsområdet kan finansieres ved rammeoverføring, ved siden av viderefakturering av tredjepartskostnader. Eventuelle forslag om rammeoverføringer skal forelegges Finansdepartementet og vedkommende fagdepartement i samsvar med gjeldende frister i budsjettprosessen.

Midlertidige kostnader knyttet til tilrettelegging mv. ved opptak av nye kunder eller utvidelse av tjenestetilbudet til eksisterende kunder bør finansieres med belastningsfullmakter fra kundene så langt regelverket tillater dette. Bruk av belastningsfullmakter skal synliggjøres i SSØs regnskapsrapportering til Finansdepartementet.

SSØ bes legge til rette for et godt samarbeid med Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI) og bidra til at arbeidsdelingen mellom SSØ og DIFI framstår tydelig utad og at parallelle tilbud ikke oppstår.

2.4 Risikovurderinger og intern kontroll

Finansdepartementet er opptatt av at SSØ gjennomfører risikovurderinger som ledd i sin interne styring, jf. økonomiregelverkets krav. Arbeid med strategiplaner og større utviklingstiltak i etaten skal dessuten bygge på eksplisitte risikovurderinger.

Risikovurderinger integreres i etatsstyringsdialogen etter følgende retningslinjer:

- SSØ skal gjennomføre årlige risikovurderinger på overordnet nivå som oversendes departementet, i forkant av departementets arbeid med tildelingsbrev.
- Risikovurderinger skal relateres til etatens målstruktur.
- Vurdering av høy risiko skal inkludere omtale av risikoreduserende tiltak.
- Endring i risikovurdering (risikobildet) skal være fast tema i styringsdialogen.

Finansdepartementet viser ellers til det risikobildet som er presentert departementet i dokumenter og møter, senest i kontaktmøtet 23. september 2008. Departementet slutter seg til hovedtrekkene i risikovurderingen. Departementet forutsetter at SSØ følger opp risikofaktorene og iverksetter nødvendige risikoreduserende tiltak innenfor gjeldende budsjettammer og fullmakter.

SSØ bes i årsrapporten for 2009 om å evaluere effekten av risikoreduserende tiltak for de risikoer som ble vurdert å være kritiske, og omtale evalueringen under de respektive hovedmålene.

Intern kontroll omfatter tiltak og metoder som virksomheten gjennomfører for å forebygge styringssvikt, feil og mangler. Gjennomføring av effektiv intern kontroll står sentralt i oppfølgingen av gjeldende økonomiregelverk. Departementet legger til grunn at SSØ har en effektiv intern kontroll og presenterer hovedtrekkene i sitt arbeid med internkontroll i løpet av første halvår. SSØ bes i årsrapporten for 2009 å rapportere om det er avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i internkontrollopplegget og hvilke utbedringstiltak som eventuelt er iverksatt, jf. omtalen av risiko ovenfor. SSØ bes videre rapportere i årsrapporten om internkontrollen har avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter.

Departementet ba i tildelingsbrevet for 2008 SSØ utarbeide en mislighetsprofil (risikokart) for å vurdere om den etablerte internkontrollen er hensiktsmessig og tilstrekkelig til å forebygge at misligheter forekommer. Det vises til dialog mellom SSØ og departementet om innretningen av en mislighetsprofil. Når det gjelder SSØs rapportering om risikokart for 2009, vil departementet komme tilbake til dette på bakgrunn av SSØs rapportering i tilknytning til årsrapporten for 2008.

Finansdepartementet har som mål at det innen departementets ansvarsområde skal være et systematisk samfunnssikkerhetsarbeid og en tilfredsstillende beredskap for å kunne håndtere uønskede ekstraordinære hendelser. Som en del av dette forventer departementet at SSØ har foretatt skriftlig kartlegging av risiko og sårbarhet på eget ansvarsområde, har utarbeidet nødvendige beredskapsplaner, og hvert år arrangerer eller deltar i beredskapsøvelser. Finansdepartementets krav og forventninger til beredskapsarbeidet er nærmere omtalt i departementets brev av 7. november 2008. Departementet ber om at SSØ i årsrapporten for 2009 redegjør for sikkerhets- og beredskapsmessige utfordringer som er identifisert, og for det konkrete arbeidet i løpet av året, herunder beredskapsøvelser SSØ har gjennomført.

3. HOVEDMÅL OG STYRINGSPARAMETERE

3.1 Generelt

Departementet legger vekt på at det vedlikeholdes en samlet og gjennomgående målstruktur for senteret. SSØs interne styringssystemer forutsettes å ta utgangspunkt i denne målstrukturen, slik at ressursbruk og prioriteringer kan skje på grunnlag av en forståelse av sammenhengen mellom elementene i verdikjeden og de mål som er fastsatt for senteret. Finansdepartementet forutsetter at SSØ registrerer og dokumenterer ressursbruk på virksomhetens tjenester/aktiviteter på ulike nivåer, jf. SSØs arbeid med å innføre timeregistrering og å utvikle en kostnadsmodell for sine tjenester. Departementet ber om at SSØ analyserer og rapporterer produktivitet og

effektivitet på de ulike tjenesteområdene i SSØ. SSØ bes presentere et opplegg for hvordan virksomheten vil analysere og dokumentere produktivitet i løpet av første halvår i 2009.

I SSØs årsrapport skal det ev. ved hjelp av avledede, operative indikatorer belyses i hvilken grad styringsparameterne (pkt. 3.2-3.4) oppnås.

I tillegg til utviklingen som kan dokumenteres ved indikatorer, forventer departementet at senteret i forbindelse med rapporteringen vurderer de resultater som er oppnådd, drøfter om disse er i samsvar med fastsatte mål, samt analyserer årsaker til og konsekvenser av eventuelle avvik.

3.2 SSØ skal levere hensiktsmessige og effektive økonomitjenester og styringsinformasjon til statlige virksomheter

SSØ skal levere lønns- og regnskapstjenester av høy kvalitet og med god kundetilfredshet. Finansdepartementet legger særlig vekt på at SSØ leverer basistjenester som korrekte regnskaper og årsavslutninger, riktig lønn til rett tid og pålitelige og driftssikre systemer.

Departementet ser det som svært viktig at den løpende driften på økonomitjenesteområdet fungerer tilfredsstillende, herunder at rutineene for kontroll og avstemming følges, og at tidsfristene for rapportering til statsregnskapet overholdes.

Departementet legger særlig vekt på at:

- Andel korrekt avstemt regnskap skal være 100 pst.
- Andel lønn utbetalt innen avtalt frist skal være 100 pst.
- Andel feil i utbetaling av lønn skal være 0 pst.
- Statlige virksomheters kundetilfredshet med leverte økonomitjenester, tilrettelegging, råd og veiledning, slik det måles i kundeundersøkelsen, skal være minst 80 pst.

Departementet slutter seg til SSØs forslag til nye styringsparametere, jf. ovenfor og brev 15. oktober i år, som gir økt oppmerksomhet på kvalitet i produksjonen av økonomitjenester. Departementet ber SSØ om å redegjøre for hvordan de aggregerte styringsparameterne er bygd opp og hvordan de brukes i den interne styringen i virksomheten i løpet av første kvartal 2009.

Omfang av tjenesteleveransene holdes på om lag samme nivå som i 2008. Departementet legger til grunn at SSØ i 2009 ikke arbeider aktivt for å få flere kunder, eller for å utvikle og tilby nye tjenester utover lønn/personal, budsjett/regnskap, elektronisk fakturabehandling og pilot for e-handel. Videreutvikling av tjenestene i form av veiledning og rådgivning knyttet til eksisterende applikasjoner er å anse som en del

av tjenesteleveransene på disse områdene. SSØ kan videre akseptere nye kunder som selv tar initiativ til etablering av et kundeforhold, og kan tilby allerede etablerte tjenester til eksisterende kunder som i dag ikke benytter tjenesten.

Eventuelle endringer av betydning i kundeporteføljen skal tas opp med Finansdepartementet på forhånd. Servicenivået innenfor den enkelte tjeneste tilpasses SSØs kapasitet til å yte tjenesten med nødvendig kvalitet. I kundekommunikasjonen må SSØ legge vekt på å kommunisere realistiske forventninger mht. den tjenesteutvikling senteret kan tilby.

Lønns- og personalløsningen

Innføringen av SAP HR for SSØs lønnskunder ble slutført i 2008. Departementet legger vekt på at SSØ etablerer en stabil driftssituasjon for SAP HR og følger opp kundetilfredsheten på området, samt at gjenstående aktiviteter på OPAL-programmet fullføres i løpet av 2009.

Utviklingstiltak

SSØ skal innenfor foreslått bevilgning på 15 mill. kroner gjennomføre utviklingstiltak knyttet til SSØs systemer og infrastruktur på IKT-området, på et nivå som antas å gjøre SSØ i stand til over tid å levere løsninger som bidrar til effektiv ressursbruk i staten, med tilstrekkelig kvalitet og tidsriktighet innenfor gjeldende hovedtjenesteområder. Utviklingstiltakene må ikke medføre økte bevilgningsbehov senere, og tildelte midler til dette formålet skal ikke bli brukt til løpende drift. Departementet ber om innen januar 2009 å bli forelagt en samlet plan med hovedprioritering av midlene som inkluderer ev. langsiktige budsjettvirkninger før endelig beslutning om bruk fattes. Videre ber departementet SSØ rapportere om bruk av midlene og framdrift i prosjektene.

Elektronisk fakturabehandling (EFB)

SSØ skal i 2009 videreføre tilbudet til sine kunder om innføring av skanning av inngående fakturaer innenfor til enhver tid gjeldende rammer. Finansdepartementet vil komme tilbake til regjeringens oppfølging av forslagene i rapport om elektronisk faktura i staten (AGFA-rapporten). SSØ skal arbeide for at flest mulig av kundene tar i bruk EFB-løsningen, så langt dette kan skje på en forsvarlig måte innenfor tilgjengelige ressurser, og arbeide for at leverandører til kundene sender elektronisk faktura.

E-handel

Bruk av elektroniske forretningsprosesser og elektronisk handel kan gi effektiviseringsmuligheter for statlige virksomheter. Det vil være betydelige stordriftsfordeler ved å benytte felles, sentraliserte systemer og tjenester. SSØ skal innen 30. juni 2009 fullføre en pilot for e-handelsløsning med integrasjon mot økonomisystemet hos én virksomhet, jf. forslag i SSØs brev av 15. november 2007 og 6. mai 2008. Dette innebærer også utvikling av rutiner og implementeringsmetodikk. Departementet stiller 1,2 mill. kroner til disposisjon for SSØ ved belastningsfullmakt i

2009 (kap. 1608, post 21) og legger til grunn at SSØ finner dekning for 1 mill. kroner innenfor den ordinære driftsbevilgningen (kap. 1605 post 01).

Departementet avventer evaluering av piloten før en tar stilling til ev. videre utrulling, og ber SSØ innen 30. juni 2009 forelegge for departementet resultatet av evalueringen og forslag til videre arbeid.

3.3 SSØ skal utvikle og overføre kompetanse innenfor økonomistyring og samfunnsøkonomisk analyse, tilpasset statlige virksomheters behov

SSØ skal bidra til at statlige virksomheter har god kompetanse om statlig økonomistyring og at de har systemer, rutiner og prosesser tilpasset gjeldende regelverk. SSØ skal herunder bidra til at statlige virksomheter kan gjennomføre evalueringer, samfunnsøkonomiske analyser og risikostyring som del av deres styrings- og beslutningsprosesser.

SSØ skal i 2009 videreutvikle og styrke kompetansen innenfor forvaltning og analyse. Senteret skal videreutvikle ekspertkompetanse på bestemmelser, prinsipper og standarder i Reglement for økonomistyring i staten, Bestemmelser om økonomistyring i staten, samfunnsøkonomisk analyse og tilhørende rundskriv, metode- og veiledningsdokumenter.

Departementet legger særlig vekt på at:

- Statlige virksomheters tilfredshet med SSØs innsikt i og kompetanse omkring statlig økonomistyring over tid økes, og i 2009 holdes minst på samme nivå som i 2007.
- Statlige virksomheters tilfredshet med utvalg og gjennomføring av kompetansetiltak holdes på minst samme nivå som i 2007.
- Statlige virksomheters tilfredshet med utvalg av, og kvalitet på, informasjon, rådgivning, skriftlig veiledning og analyser holdes på minst samme nivå som i 2007.
- SSØs kompetanse og kapasitet må utvikles videre.
- Omfang av tjenesteleveransene holdes på minst samme nivå som i 2008.

3.4 SSØ skal forvalte det statlige økonomiregelverket og ivareta operative funksjoner knyttet til statsregnskapet og statlig betalingsformidling

Forvaltning av Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten (samlet omtalt som økonomiregelverket) er i hovedsak delegert til SSØ. Departementet fastsetter prinsipper og standarder, og tar beslutning i prinsipielle saker. Departementet ivaretar forvaltningsansvaret for etatsstyring (Bestemmelsen kap. 1). Senteret gir råd til Finansdepartementet innenfor økonomiregelverket og konsernsystemene.

I tråd med tidligere praksis er det foreslått at Stortinget gir Finansdepartementet fullmakt til å korrigere uoppklarte differanser i regnskapene og feilposterings som gjelder tidligere års regnskaper. Under forutsetning av Stortingets godkjenning vil Finansdepartementet delegere fullmakten for 2009 videre til SSØ.

SSØ skal ivareta operative funksjoner vedrørende føring og rapportering av statsregnskapet i tråd med etablert praksis, samt opprettholde tilgangen til statlig betalingsformidling for statlige virksomheter og forvalte rammeavtalene med bankene. Senteret skal sørge for tydelig arbeidsdeling mellom konsernsystemene og de valgfrie økonomitjenestene.

Departementet legger særlig vekt på at:

- Statsregnskapet til enhver tid skal være à jour, avstemt og uten kjente feil.
- Statlige virksomheters tilfredshet med kvalitet og servicegrad på tjenester knyttet til statsregnskapet, konsernkontoordningen og forvaltningsvedtak holdes på minst samme nivå som i 2007.

Omfanget av virksomheten holdes på om lag samme nivå som i 2008. Departementet legger til grunn at SSØ utvikler og vedlikeholder kunnskap om forvaltningens praksis i utøvelse av økonomistyring i staten. Departementet ber om å bli informert om planlagte tiltak i den ordinære styringsdialogen.

Årlig rapport om forvaltningen av Økonomiregelverket

Finansdepartementet ber om at SSØ utarbeider en årlig rapport som gir oversikt og oppsummerer:

- Unntakssøknader SSØ har behandlet i foregående periode.
- Henvendelser fra departementer og statlige virksomheter om fortolkning og forståelse av regelverket for økonomistyring i staten og SSØs oppfølging av disse henvendelsene.

SSØ bes på denne bakgrunn å utarbeide en årlig rapport om forvaltningen av økonomiregelverket. Rapporten for 2008 bes sendt til departementet innen 31. januar 2009.

Gjennomgang av Dokument nr. 1

SSØ bes om å gå gjennom Dokument nr. 1 og resultatet av Riksrevisjonens revisjon av regnskapet for 2008. Departementet ber om at SSØ utarbeider en skriftlig oppsummering av gjennomgangen og gir råd om eventuelle tiltak for å videreutvikle regelverket innen 15. desember 2009.

Mål- og resultatstyring

SSØ gjennomførte i 2007 etter oppdrag fra departementet et forprosjekt med formål å dokumentere og vurdere hvordan de overordnede styringssignalene formidles i tildelingsbrevene og operasjonaliseres i virksomhetsstyringen, jf. omtale i tildelingsbrevene for 2007 og 2008. Endelig rapport etter høringsrunden ble oversendt til departementet 27. november 2007. Departementet legger til grunn at SSØ innen utgangen av 2009 fullfører hovedprosjektet med følgende fire hovedmål:

1. Framskaffe god kunnskap om hvordan styringssignaler formidles og operasjonaliseres i et utvalg departementer og virksomheter.
2. Utvikle karakteristikker av god praksis i styring.
3. Utarbeide et utvalg av eksempler på god praksis.
4. Opparbeidet kunnskap og god praksis integreres i SSØs tilbud av tjenester.

Departementet legger til grunn at prosjektets arbeid organiseres i tre delprosjekter: 1) Kartlegging, 2) God praksis i styring og 3) Integrering i SSØs tilbud av tjenester. Det etableres en referansegruppe med representanter fra berørte departementer og virksomheter. Finansdepartementet skal informeres underveis.

Evalueringer

I tildelingsbrevet for 2008 ble SSØ bedt om å gjennomføre et forprosjekt hvor ulike modeller for en sentral databaseløsning for evalueringer ble vurdert både mht. ambisjonsnivå og kostnader, herunder om en slik database bør etableres.

Departementet mottok ved brev av 2. juni 2008 fra SSØ foreløpig rapport om tre ulike modeller for en databaseløsning for evalueringer. Rapporten ble diskutert i møte 13. august i år, der det ble konkludert med noen oppfølgingsaktiviteter fra SSØ.

Departementet vil komme tilbake til oppfølgingen av denne saken når SSØ har utarbeidet en endelig rapport til departementet innen desember 2008.

Intern kontroll og internrevisjon i statlige virksomheter

Finansdepartementet har i 2008 tatt initiativ til en undersøkelse for å øke kunnskapen om hvordan internrevisjon og liknende funksjoner utøves i statlige virksomheter, jf. Finansdepartementets brev av 25. juni 2008. Formålet med undersøkelsen er å få et bedre grunnlag for å vurdere om – og eventuelt hvordan – det bør arbeides videre med en regulering av internrevisjonsfunksjonen i statlige virksomheter.

Departementet vil komme tilbake til eventuelle oppfølgingstiltak overfor SSØ etter at SSØs sluttrapport med anbefalinger og forslag foreligger 15. desember 2008.

Program virksomhetsstyring med periodisert regnskap (periodiseringsprosjektet)

I 2007 ble videreføringen av periodiseringsprosjektet organisert som et internt program i SSØ under fellesbetegnelsen "Program virksomhetsstyring med periodisert regnskap." De to prosjektene i programmet er periodiseringsprosjektet og styringsprosjektet. Samlet skal de to prosjektene bidra til å etablere et godt grunnlag for

den evaluering som skal foretas i 2009. Mandat for prosjektet framgår av brev av 24. oktober 2006 fra Finansdepartementet til SSØ.

Basert på dialog mellom SSØ og Finansdepartementet og avklaringer i departementet er det besluttet et evaluerings- og vurderingsopplegg bestående av tre evalueringsaktiviteter som innebærer oppdrag til SSØ i 2008/2009, jf. brev av 15. september 2008 fra Finansdepartementet til SSØ.

Første aktivitet er høring i ulike fagmiljøer og berørte interesser med sikte på en fornyet vurdering av foretatte regnskapsmessige valg og avgrensninger. Et høringsnotat er sendt fra Finansdepartementet med frist 9. januar 2009. Finansdepartementet vil i etterkant av høringsfristen be om faglig bistand fra SSØ i arbeidet med å oppsummere og vurdere innkomne høringssvar.

Andre evalueringsaktivitet innebærer en kartlegging og vurdering av pilotvirksomhetenes og departementenes erfaringer med å bruke periodisert regnskapsinformasjon i sin interne virksomhetsstyring og etatsstyring. SSØ utarbeider en rapport med erfaringsoppsummering i samarbeid med pilotvirksomhetene og deres overordnede fagdepartementer innen 15. januar 2009. Erfaringsoppsummeringen skal også inneholde en vurdering av ressursbruken i pilotene.

Tredje aktivitet omfatter utarbeidelse av en samlet faglig vurdering og tilråding fra SSØ til Finansdepartementet innen 1. mai 2009 vedrørende framtidig bruk av periodiserte virksomhetsregnskap i statlige virksomheter. Omfang og innretning på den faglige tilrådingen vil kunne avklares nærmere i dialog mellom departementet og SSØ i oppfølgingen av resultater fra de øvrige prosjektaktiviteter. Departementet legger opp til å legge fram en vurdering av eventuell videre bruk av periodiserte virksomhetsregnskap i staten i Gul bok 2010.

Finansdepartementet legger til grunn at SSØ viderefører arbeidet i programmet ut 2009 med hensyn til oppfølging av piloter, herunder videreutvikling og tilrettelegging av standarder, nøkkeltall og veiledningsmateriale.

Utredning om standard kontoplan for statlige virksomheter

SSØ har i 2008 foretatt både en kartlegging av kontoplan og føringsprinsipper i statlige virksomheter (våren 2008) og en vurdering (fordeler og ulemper) og tilråding om standard kontoplan på virksomhetsnivå (høsten 2008). Departementet kommer tilbake til saken i forbindelse med den bredere vurdering og oppfølging av evalueringen i 2009.

Tiltak for å forbedre statlige virksomheters årsrapportering

Økonomiregelverket i staten setter krav til at statlige virksomheter skal utarbeide årsrapport, jf. bl.a. Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 1.5.1, 3. avsnitt. Bestemmelsene omtaler også at virksomhetens ledelse, i samråd med departementet, skal vurdere behov for å publisere en egen årsmelding, jf. pkt. 1.5.1, 4. avsnitt.

Departementene kan fastsette krav til rapporteringen i de årlige tildelingsbrevene. Videre stiller økonomiregelverket krav til at virksomheten skal utarbeide et samlet årsregnskap basert på posteringene som virksomheten har rapportert til statsregnskapet, jf. Bestemmelsene pkt. 3.2.3, 5. avsnitt. Det er ikke fastsatt standarder og maler for innhold eller format på disse rapportene.

Erfaring tyder på at disse bestemmelsene praktiseres ulikt, både mht. hva som omtales i årsrapportene og i hvilken grad rapportene er offentlig tilgjengelig og publiseres.

Finansdepartementet vil be SSØ utarbeide en plan for å vurdere behov for tiltak med sikte på å tilrettelegge veiledning og maler for utforming og presentasjon av årsrapporter/årsmeldinger og årsregnskap for statlige virksomheter innen 15. september 2009. SSØ bør i denne forbindelse også vurdere behov for bestemmelser om offentlighet for rapportene. Departementet legger til grunn at SSØ tar hensyn til erfaringer og anbefalinger i arbeidet med utredningen om standard kontoplan og bruk av periodisert regnskapsinformasjon i dette arbeidet.

Nytt mottakssystem for statsregnskapet

Departementet viser til arbeidet som er satt i gang for å anskaffe nytt mottakssystem til statsregnskapet. Departementet legger til grunn at dialogen rundt prosess og funksjonalitet i den nye løsningen videreføres.

Klassifisering og regnskapsføring av statlige fond

Finansdepartementet ber SSØ foreta en gjennomgang av kravene til regnskapsføring av statlige fond, og komme med forslag til presiseringer og avklaringer, jf. departementets brev av 12. november 2008. Departementet vil komme tilbake til saken når SSØ har utarbeidet forslag til konkret mandat og tidsplan for gjennomgangen innen utgangen av desember i år.

Samarbeidsforum for etatsstyring

Finansdepartementet gjennomfører ulike tiltak med utgangspunkt i forvaltningsansvaret for etatsstyring, herunder et departementsnettverk og en hjemmeside for etatsstyring. Departementet ber SSØ videreutvikle og vedlikeholde kompetanse på fagområdet etatsstyring for å bistå departementet i arbeidet med å ivareta forvaltningsansvaret for etatsstyring, med tilrettelegging av kurs for departementene, utredning, analyse og rådgivning etter avtale med departementet. Finansdepartementet og SSØ møtes i et samarbeidsforum for avklaring av faglige problemstillinger, aktivitetsplan og prioritering av henvendelser. Det vises for øvrig til egne retningslinjer for samarbeidet.

Andre samarbeidsområder

Finansdepartementet har et overordnet systemansvar for statlig økonomistyring. Dette innebærer at departementet jevnlig vurderer behovet for å analysere og videreutvikle tiltak for bl.a. bruk av ulike tilknytningsformer for statlige virksomheter, organisering

av økonomiforvaltningen i staten og andre tiltak for å forbedre økonomistyringen i staten. Det kan være aktuelt å be SSØ delta i arbeidet på disse områdene etter nærmere avtale.

3.5 SSØ skal bidra til utnyttelse av synergier og stordriftsfordeler med utgangspunkt i statens samlede behov for effektiv ressursbruk

Finansdepartementet er systemansvarlig for statlig økonomiforvaltning. De fleste av de praktiske oppgavene forbundet med dette ansvaret er delegert til SSØ.

Hensynet til statens fellesinteresser skal veie tyngre enn den enkelte kundes behov og ønsker. Et eksempel på en slik avveining vil være statens behov for å realisere stordriftsfordeler basert på standarder, framfor å gjennomføre individuelle tilpasninger for enkeltkunder.

Den enkelte virksomhet i staten har ansvaret for egen økonomiforvaltning. Dette innebærer at virksomhetene selv står fritt til å velge om de vil bruke SSØs kunderettede tjenester, og i hvilket omfang de eventuelt vil gjøre bruk av tjenestene, innenfor rammene av SSØs tilbud og ressurser. SSØs muligheter til å realisere stordriftsfordeler vil derfor helt ut avhenge av hvorvidt kundene opplever tjenestene som attraktive og formålstjenlige. Avveiningen mellom standardiserte tjenestetilbud og kundens ønsker om spesialtilpassede tjenester innebærer en særlig utfordring for en frivillig fellesløsning som den SSØ representerer.

Kostnadseffektiv drift og saksbehandling er uansett en forutsetning både for å levere attraktive kundetjenester og for å forvalte fellesoppgaver på beste måte. Departementet legger derfor vekt på at SSØ dokumenterer sammenhengen mellom ressursbruk og oppgaveløsning i egen virksomhet, jf. punkt 3.1, og rapporterer om funn og vurderinger av produktivitet og effektivitet i årsrapporten.

For å sikre effektivitet i tjenestetilbudet er det viktig å kunne sammenlikne resultatene med erfaringer fra andre tjenesteytende virksomheter. Departementet ber SSØ videreføre en sammenliknende studie av erfaringer fra relevante leverandører av interntjenester og rapportere om resultatet av studien i årsrapporten.

4. ADMINISTRATIVE OG ANDRE FORHOLD

4.1 Budsjetfullmakter og administrative fullmakter

I vedlegg 1 omtales først årlige budsjettfullmakter, jf. pkt A. Dernest listes det opp fullmakter som er delegert Finansdepartementet, og som SSØ må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt B. I tillegg omtales administrative fullmakter som er delegert SSØ i egne brev, jf. pkt C.

4.2 Rapportering og resultatoppfølging

SSØ bes om å utarbeide en *årsrapport* for senterets virksomhet i 2009. Rapporten skal sendes departementet innen 19. februar 2010.

SSØ skal i rapporten gi sin vurdering av oppnådde resultater i forhold til hovedmål og styringsparametere, samt administrative og andre forhold som er omtalt i dette tildelingsbrevet. Årsrapporten kan gjerne inneholde informasjon om SSØs interne mål eller indikatorer fra virksomhetens interne styringssystemer som ikke er omtalt i tildelingsbrevet, dersom dette kan bidra til å belyse resultatene.

Årsrapporten skal i tillegg som et minimum omfatte følgende punkter:

- Virksomhetens årsregnskap, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 3.2.3, hvor bevilgning og regnskap på postnivå presenteres og eventuelle avvik kommenteres, herunder også føringer på fremmede kapitler av SSØs belastningsfullmakter. Rapporten skal gjøre rede for sammenhengen mellom interne regnskapstall og de beløp som er bokført i statsregnskapet. I tilknytning til denne omtalen bes virksomheten gi en beskrivelse av og analysere lønnsutgiftene, herunder
 - virkningene i 2009 av lønnsglidninger,
 - hvilken effekt bemanningsendringer i 2009 har hatt på lønnsutgiftene.
- En oversikt over brutto utgifter og inntekter brutt ned på de enkelte hovedoppgavene (konsernsystemer, regelverksforvaltning og analyse samt økonomitjenester) og stab, og en analyse av produktivitet og effektivitet med utgangspunkt i sammenhengen mellom utgifter og oppgaveløsning, jf. pkt. 3.5.
- En omtale av brukerundersøkelser som er gjennomført, eller som er planlagt for etterfølgende år.
- En redegjørelse for status på personalområdet. Se også pkt. 4.3 nedenfor.
- Status for arbeidet med miljøledelse og med sikkerhet og krisehåndtering i SSØ.
- Kopi av SSØs saldorapport til statsregnskapet.
- En oversikt over SSØs mellomværende med statskassen per 31.12.2009 og endring fra 31.12.2008, spesifisert på underkonti. Vesentlige endringer bes kommentert.

Basert på resultatrapporteringen og oversikten over ressursforbruk på ulike tjeneste- og aktivitetsområder, skal det i årsrapporten gjøres analyser og vurderinger av produktivitet og produktivitetsutvikling.

SSØ skal videre utarbeide en *halvårsrapport* per 30. juni 2009 som oversendes departementet innen 21. august 2009. Halvårsrapporten skal fokusere på ev. avvik fra målsettingene og på regnskapsrapportering per 30. juni 2009. Det skal også gis en oversikt over bemanningsutviklingen og en oppdatert, overordnet risikovurdering i forhold til styringsparametrene i tildelingsbrevets pkt. 3. Rapporten skal ha en egen omtale hvor bevilgning og regnskap på postnivå presenteres og ev. avvik kommenteres.

Det skal lages en prognose for forbruk og inntekter i andre halvår. Det bes i tillegg om en oversikt over brutto utgifter og inntekter brutt ned på de enkelte hovedoppgavene (konsernsystemer, regelverksforvaltning og analyse samt økonomitjenester) og stab.

SSØ skal også utarbeide en *statusrapport* med vurdering av senterets budsjettmessige situasjon per 31. mars 2009 og per 30. september 2009. Disse skal foreligge i departementet senest 21. april 2009 og 20. oktober 2009. Rapporten skal omfatte både utgifter og inntekter på de kapitler hvor beløp er stilt til rådighet for SSØ i tildelingsbrev og ved belastningsfullmakter på fremmede kapitler. Finansdepartementet forutsetter at SSØ gjør rede for om det foreligger behov for å endre vedtatt bevilgning for å sikre at kravet om realistisk budsjettering kan overholdes, jf. 5.4.1.

Når det gjelder rapportering fra program for virksomhetsstyring med periodisert regnskap, vises det til egen dialog med departementet.

Rapportering for øvrig er angitt i vedlagte styringskalender. Dersom det skulle oppstå en alvorlig, uforutsett situasjon i løpet av 2009, må senteret straks ta kontakt med Finansdepartementet, uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter. Det vises ellers til departementets brev av 17. november 2008 om varsling av hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse.

4.3 Bemanning og personalforvaltning

Rapportering

SSØ har de senere år gitt departementet en særskilt rapport om virksomhetens personalforvaltning mv. Dette er endret f.o.m. 2008 slik at sentrale forhold på personalområdet nå inkluderes i den ordinære årsrapporten, mens mer omfattende faktarapportering og utdypning legges som vedlegg til årsrapporten. Finansdepartementet vil imidlertid fortsatt gjennomføre egne rapportmøter hvor personalområdet gjennomgås.

Bemanning og personalområdet i virksomheten.

Den viktigste ressursen for SSØ er de ansatte. Bemanning og personalforvaltningen, slik som medarbeidernes kompetanse til oppgaveløsning, må knyttes til de ulike hovedmål og styringsparametere for virksomheten. Virksomheten må iverksette tiltak som sikrer virksomhetskritisk kompetanse. Bemanningsutviklingen i SSØ bør ses i sammenheng med arbeidet med å realisere gevinster fra større utviklingsprosjekter. Vesentlige organisatoriske endringer skal forelegges departementet.

SSØ står overfor mange kompliserte faglige spørsmål som stiller store krav til de ansattes kompetanse. SSØ må løpende vurdere behovet for spesialisering og spisskompetanse på utvalgte områder.

I årsrapporten bes SSØ gi en generell vurdering og analyse av personalmessige

forhold knyttet til virksomhetens hovedmål og styringsparametere, samt administrative oppgaver:

- Bemanningmessig kapasitet og kompetanse til oppgaveløsning.
- Arbeid med kompetanseutvikling, herunder lederutvikling.
- Personalmessige forhold ved omstillingsprosjekter.

Likestilling

Departementer, etater og andre statlige virksomheter skal arbeide aktivt for å fremme likestilling innenfor sitt fagområde og skal redegjøre for sitt arbeid med likestilling i de årlige budsjettproposisjoner.

SSØ bes i årsrapporten gi en redegjørelse iht. kravet i likestillingsloven § 1 bokstav a. Tilsvarende redegjørelse bes også innarbeidet i virksomhetens bidrag til budsjettproposisjonen.

Tiltak for å øke kvinneandelen i lederstillinger

Kvinner er underrepresentert i lederstillinger i staten. SSØ bes i årsrapporten redegjøre for status og hvilke tiltak som er iverksatt for å sikre kjønnslikevekt i lederstillinger.

Inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen)

Partene i arbeidslivet undertegnet 14. desember 2005 en intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv 2006-2009. Avtalen er en forlengelse av avtalen fra oktober 2001, og har som mål å:

- Redusere sykefraværet i virksomhetene
- Tilsette og beholde personer med redusert funksjonsevne
- Føre livsfaseorientert personalpolitikk med sikte på å heve den gjennomsnittlige avgangsalderen

Departementet legger til grunn at det er satt konkrete mål for sykefraværet og ber om at det redegjøres i årsrapporten for hvilke konkrete tiltak som er iverksatt for å nå disse tallfestede mål.

Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS)

SSØ har ansvar for at helse, miljø og sikkerhet (HMS) er godt ivaretatt. Departementet ber om en orientering i årsrapporten om virksomhetens arbeid på dette området.

Mangfold

Finansdepartementet forutsetter at SSØ iverksetter tiltak for å fremme mangfold i forbindelse med rekruttering, personalforvaltning og i publikumsrettede tjenester. Departementet ber om at SSØ i årsrapporten redegjør for arbeidet på området.

Etikk

Det er viktig at Finansdepartementets underliggende virksomheter utfører sine oppgaver i tråd med statens etiske retningslinjer. Blant annet gjelder dette i kunde- og leverandørrelasjoner. Departementet legger til grunn at statens generelle etiske retningslinjer er implementert i alle ledd i virksomheten og at virksomheten i tillegg praktiserer egne normer/retningslinjer. Departementet ber om at det i årsrapporten rapporteres om status på området generelt.

5. TILDELINGER

5.1 Budsjettvedtak

Statsbudsjettet for 2009 på Finansdepartementets område ble vedtatt av Stortinget 15. desember 2008, jf. Budsjett-innst. S. nr. 6 (2008-2009). For Senter for statlig økonomistyring er det fattet budsjettvedtak for kap. 1605 og 4605.

For kap. 1605 er følgende utgiftsramme vedtatt:

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	285 000
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	15 000
Sum kap. 1605		300 000

Det vises til omtale av kap. 1605 i St.prp. nr. 1 (2008-2009) for Finansdepartementet (fagproposisjonen).

Finansdepartementet viser også til kontakt mellom Toll- og avgiftsdirektoratet (TAD) og SSØ om anskaffelse av nytt lønns- og personalsystem i TAD. Kostnader for ressursbruk i SSØ er estimert til 768 000 kroner (basert på lønnsnivå 2006). Departementet tar sikte på at dette håndteres gjennom en rammeoverføring til SSØ ifm. Revidert nasjonalbudsjett 2009.

Følgende inntektsramme er vedtatt for kap. 4605:

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Økonomitjenester.....	36 900
Sum kap. 4605		36 900

Det vises til omtale av kap. 4605 i St.prp. nr. 1 (2008-2009) for Finansdepartementet (fagproposisjonen).

Det vises for øvrig til omtale av økonomistyring i staten mv. i St.prp. nr. 1 (2008-2009) Statsbudsjettet (Gul bok).

Beløpene kan bli endret etter budsjettbehandlingen i Stortinget.

5.2 Merinntektsfullmakt

For 2009 gis SSØ fullmakt til å overskride bevilgning under kap. 1605, post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4605, post 01, jf. romertallsvedtak nr. II i Budsjettinnst. S. nr. 6 (2008-2009), rammeområde 21 (Finansadministrasjon mv.), samt St.prp. nr. 1 (2008-2009).

Fullmakten må ikke brukes til å skape bindinger til å opprettholde et høyere aktivitetsnivå enn det som dekkes av den gitte utgiftsbevilgning, i tilfelle merinntektene faller bort.

Det vises for øvrig til omtalen av vilkårene for bruk av merinntektsfullmakten i St.prp. nr. 65 (1990-1991), jf. Rundskriv R-110/2005 som er tilgjengelig på departementets hjemmesider.

5.3 Belastningsfullmakt

Finansdepartementet stiller følgende beløp til rådighet for SSØ ved belastningsfullmakt på kap. 1608 Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring, post 21 Spesielle driftsutgifter. SSØ bes rapportere kvartalsvis om anvendelsen av belastningsfullmakten på de tiltakene som er listet nedenfor.

(i 1 000 kr)	
Tiltak/formål	Beløp
Periodiseringsprosjektet i 2009	4 000
Etablering av pilot for e-handelsløsning	1 200
Sum	5 200

5.4 Budsjettmessige forutsetninger

5.4.1 Generelle forutsetninger

Finansdepartementet understreker SSØs ansvar for å planlegge virksomheten i 2009 slik at målene kan nås innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2).

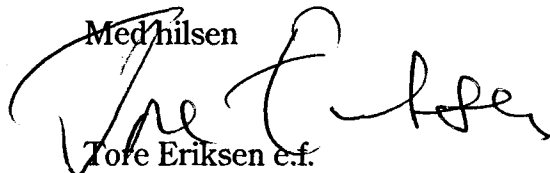
Dersom det oppstår problemer med økonomistyringen, må tiltak iverksettes slik at det ikke oppstår behov for å øke bevilgningen. Departementet understreker samtidig at det ikke må pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

I forbindelse med eventuelle større regelverksendringer og liknende som medfører behov for økt/reduert bevilgning, bes senteret sette av tilstrekkelig tid og ressurser til å foreta beregninger av økonomiske og administrative konsekvenser, og meddele departementet disse til riktig tid i forhold til budsjettprosessen.

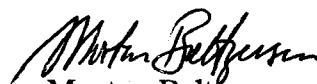
5.5 Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for økonomistyring i staten § 7 vil Finansdepartementet med dette meddele at SSØ i 2009 tildeles og gis adgang til å disponere de bevilgningene som er beskrevet i dette brevet, jf. Stortingets budsjettvedtak av 15. desember 2008.

Med hilsen

Tore Eriksen e.f.
finansråd

Morten Baltzersen
ekspedisjonssjef

Vedlegg:

- Fullmakter 2009
- Styringskalender for 2009

Kopi: Riksrevisjonen

Vedlegg 1

Fullmakter 2009

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir Kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Reviderte vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene ble gitt ved kgl.res. av 2. desember 2005 og redegjort for i rundskriv R-110/2005 av 5. desember 2005 som ble oversendt ved brev av 12. desember 2005. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av Finansdepartementet, jf. R-0534 B, som forklarer budsjettfullmaktene nærmere. (Alle rundskriv fra Finansdepartementet kan finnes på departementets hjemmeside.)

Nedenfor omtales to typer budsjettfullmakter: Først fullmakter som må delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A nedenfor. Dernest fullmakter som er delegert Finansdepartementet og som virksomhetene må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales administrative fullmakter som er delegert til SSØ ved egne brev, jf. pkt. C.

A. Budsjettfullmakt som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres

- Det vises til merinntektsfullmakt, jf. pkt. 5.2 og St.prp. nr. 1 (2008-2009).
- Behandling av uopklarte differanser og feil hos regnskapsførere og/eller i statsregnskapet, jf. Finansdepartementets brev av 21. desember 2004 og St.prp. nr. 1 (2008-2009).
- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (post 01), jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler (eksklusive husleieavtaler) og avtale om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005, siste avsnitt.

B. Budsjettfullmakt som er delegert Finansdepartementet og som senteret må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle

- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til neste, jf. Finansdepartementets brev av 19. desember 2003.
- Overskridelse mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår, jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005.

C. Administrative fullmakter

- Fullmakter innen lønns- og personalområdet, jf. Finansdepartementets brev av 26. januar 2004.
- Statens erstatningsansvar, jf. Finansdepartementets brev av 19. desember 2003.
- Eiendomsforvaltning, jf. Finansdepartementets brev av 19. desember 2003.

Vedlegg 2

Styringskalender 2009

Senter for statlig økonomistyring

Måned	Aktivitet	Dato
Januar	– Rapport om forvaltning av økonomiregelverket	30. januar 2009
Februar	– Forklaringer til statsregnskapet – Årsrapport 2008 til FIN – Søknad om overføring av ev. ubrukt bevilgning fra 2008 til FIN	Primo februar 2009 ¹ 20.02.2009 Ultimo februar 2009
Mars	– Innspill til budsjettendringer ifm. Revidert nasjonalbudsjett 2009 – Møte. Gjennomgang av årsrapporten 2008 – Medarbeidersamtale mellom finansråden og dir. for SSØ – Møte. Gjennomgang av personalområdet	Primo mars Mars/april Mars/april Mars/april
April	– Utsendelse av foreløpige budsjetttrammer 2010 for SSØ fra FIN etter rammekonferansen – Statusrapport om budsjettsituasjonen per 31.03.2009 til FIN – FINs referat fra årsrapportmøtet for 2008	Uke 17 21.04.2009 Ultimo april
Mai	– Drøfting av strategiske problemstillinger – Forslag til omtale i St.prp. nr. 1 (2009-2010) til FIN (budsjett- og rapportdel) – Faglig kontaktmøte – Kontaktforum for periodiseringsprogrammet	Senest primo mai 28.05.2009 Ultimo mai Ultimo mai
August	– SSØs risikoreport – SSØs halvårsrapport per 30.06.2009,	Medio august 21.08.2009
September	– Møte vedr. halvårsrapport 2009	Uke 39-40
Oktober	– Regjeringen fremmer St.prp. nr. 1 (2009-2010) for Stortinget – Innspill til budsjettendringer ifm. nysaldering for 2009-budsjettet – Statusrapport om budsjettsituasjonen per 30.09.2009 til FIN	Primo oktober Primo oktober 20.10.2009
November	– Foreløpig tildelingsbrev 2010 for SSØ fra FIN – Tekniske retningslinjer for arbeidet med statsbudsjettet 2011 fra FIN (Budsjettskrivet for 2011) – Faglig kontaktmøte – Forslag til budsjett 2011 til FIN, herunder innspill til konsekvensjustert budsjett og ev. satsingsforslag	Primo november Primo november Primo november Ultimo november
Desember	– Kontaktforum for periodiseringsprogrammet – Tildelingsbrev 2010 for SSØ fra FIN	Primo desember Medio desember

Behovet for faglig kontaktmøte vurderes ihht. aktuelle saker.

¹ Retningslinjer og endelige frister vedr. statsregnskapet mv. er gitt i eget brev fra FIN av 19. november 2008.